

O RADOVIMA DANICE BIĆANIĆ

Radovi Danice Bićanić, mlade novosadske umetnice, po svom osnovnom disciplinskom ili žanrovskom određenju pripadaju polju skulpture. Ako se za skulpturu može reći da po definiciji osvaja ili zauzima dimenziju prostora (fizički, virtuelno ili *in potentio*), ako bi time prostornost bila nužni uslov, mada možda ne i jedini, u postavci ili izvedbi svake skulpture, onda Daničin rad svojom prostornošću, svojim rasprostiranjem istražuje upravo prirodu te prostornosti. Kako ona jeste, kako se osvaja, funkcionalizuje unutar samog umetničkog dela. Pri tom je ovo istraživanje, koje se da pročitati u načinu koncipiranja, genezi dela, a potom i njegovoj proširenoj reprezentaciji, izvedeno u jednom gotovo filozofskom maniru: moglo bi se reći da istražuje uslove vlastite mogućnosti. Prema rečima autorke osnovna uporišta u ovom istraživanju su tačka i kretanje.

Skulpture Danice Bićanić predstavljaju samo predah u sveopštoj pokrenutosti. One su materijalizovani trenutak između pre i posle. Otud taj utisak prekarnosti koji ih okružuje. Prema Žanu Liku Nansijuu umetnosti ostaje ono što je najotpornije. Trag. U radu *Transformacije* loptaste forme/kugle različitih veličina, izrađene od drveta i pleksiglasa, deluju kao da su zastale tek na tren. Ipak sama geneza, smeštanje skulpture unutar misaonog konteksta koji ga i podržava i proizvodi, nije prećutana. Danica Bićanić svoje skulpture kontekstualizuje u jedno prošireno polje, u kojem ih upotrebom različitih likovnih medija, videa, crteža, fotografije, performansa i akcije, podupire ili tumači. Tako one, na tragu neoavangardnih i postavavangardnih umetničkih strategija, postaju događaj – prostoru pridaju i dimenziju vremena. Sama predmetnost umetničkog rada je zadržana, ali se kretanje ukinuto u materijalizaciji, u skulpturi, ponovo vraća u kontekstuiranju i kompleksnoj izvedbi umetničkog dela.

U radu *Mreža-struktura-prostor*, utisak efemernosti uhvaćene u koliko-toliko čvrstom materijalu proizvodi se sa gotovo metafizičkom tananošću. Sve je pokrenuto. Mehuri od stakla i sapunice, dim, laserski snopovi: ustrojavaju se i prestrojavaju iznova prekrajući prizor pred nama – kao metafora događanja samog sveta svedenog na njegove elementarne čestice. Ono što je ostalo nepromenjeno to je oblik koji autorka naziva *univerzalnom formom*, i što je još važnije *vlastitom univerzalnom formom* kojom sagledava, suočava se, tumači i prikazuje svet. Nije slučajno što ta univerzalna forma ima oblik kugle. Kao tačka i krug, i kugla je najsavršenija među geometrijskim telima. Ona je jaje sveta – obrazac sveukupnosti.

Ako su prvi radovi u svom promišljanju donekle apstraktni, zaokupljeni traganjem za puninom sveta u njegovim sasvim svedenim oblicima, takoreći *ab ovo*, rad *Ciklusi* prevodi kretanje u cikličnost dnevnih rutina. Kretanje dobija i svoju socijalnu dinamiku. Autorka prikuplja, pakuje svoj otpad, oblikuje ga kao svoju univerzalnu formu, živi sa njom sve dok potpuno ne zaguši svoj životni prostor, da bi je konačno iznela iz kuće i spalila. Pepeo će

potom poslužiti za stvaranje novog umetničkog dela/cртеža ili kolaža. Nakon završenog ciklusa započinje novi, identični. Rad zapravo dokumentuje ovaj ciklični proces. Proces realizacije sastavni je deo prezentacije. Recikliranje neorganskog otpada nije novo u umetničkim praksama dvadesetog veka i njegova konačna intencija najčešće se formuliše kao društvena kritika u svojim najrazličitijim usmerenjima (konzumerizam, ekologija itd.). U *Ciklusima* apropijacija upotrebljenih/odbačenih predmeta iz svakodnevnog života zapravo je dvostruki proces: uključivanje umetnosti u konkretne životne situacije, kao i oblikovanje života unutar umetničkih praksi. Tako ovaj rad dosledno nastavlja formulisane autorske poetike Danice Bićanić kao svojevrsne individualne mitologije, izražene kroz umetničke postupke i ponašanja koji prikazuju/izražavaju privatni, subjektivni simbolički poredak umetnice.